

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo.stm@gov.fi

Lausunto koskien selvitystyöryhmien raporttia "Selvitys hammaslääketieteen erikoisalojen ja erikoistumiskoulutuksen uudistamisesta ja suu- ja leukakirurgian erikoisaloista

Viite: VN/12900/2019

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa selvitystyöryhmien raportista.

Raportti on ansiokkaasti laadittu.

Työryhmän tavoitteena oli selvittää koulutuksen uudistamistarvetta lainsäädännön näkökulmasta:

1. onko tarvetta eriyttää omiksi erikoisaloikseen kliinisen hammashoidon erikoisalat (lasten hammashoito, kariologia ja endodontia, parodontologia, protetiikka ja purentafysiologia) ja diagnostiset alat (suuradiologia, suupatologia ja suun mikrobiologia).
2. onko tarve perustaa suulääketieteen uusi koulutusohjelma.
3. onko kahden vuoden kliininen työskentely ennen erikoistumiskoulutusta tarpeen.
4. suu- ja leukakirurgian koulutuspolku hammaslääkärin ja lääkärin peruskoulutuksen pohjalta.

Selvityksessä on ansiokkaasti kuvattu nykytila, lainsäädäntö, työvoimatilanne ja erikoishammaslääkäripalveluiden tarve huomioiden Sote uudistus ja hoitotakuu lainsäädännön muutos, erikoishammaslääkärikoulutus Euroopassa sekä kuvattu muutosehdotukset. Raportissa viitataan myös Rellman ym. 2022 työryhmän erikoishammaslääkärikoulutustarve raporttiin.

Työryhmän muutosehdotukset ja lausunto:

1.Työryhmä esittää kliinisen hammashoidon ja hammaslääketieteellisen diagnostiikan painotusalojen erottelua omiksi erikoisaloikseen s.57-59.

Tämä on kannatettava ehdotus. Eriytyminen on jo tapahtunut käytännön tasolla. Suurin osa erikoishammaslääkäreistä keskittyy oman painotusalaansa työtehtäviin. Jokaisella erikoisalalla on jo nyt omat koulutusohjelmansa, koulutuksen vastuuhenkilöt ja kouluttajat. Eriyttäminen helpottaa koulutusvakanssien kohdentamista palvelujärjestelmän tarpeisiin sekä erikoishammaslääkärikoulutuksen järjestämistä (selkeät koulutusväylät) ja on linjassa EU:n yleisen käytännön kanssa sekä eurooppalaisten erikoisalayhdistysten mukainen.

2.Työryhmä esittää suulääketieteen erikoisalan perustamista s. 59-63.

Ehdotus on kannatettava. Tarve lähtee palvelujärjestelmän tarpeesta: ikääntyvä väestö, yleissairaat ja monilääkityt, joilla sairaalahammashoidon tarve. Myös perusterveydenhuoltoon tarvitaan suulääketieteen osaajia mm. limakalvosairauksien diagnostiikan ja hoidon osalta. Esitys on linjassa myös kansainvälisen kehityksen kanssa esittää suulääketiede omaksi erikoisalakseen Euroopan Unionin alueella. Suulääketiede on jo nyt erikoisalana Ruotsissa, Iso-Britanniassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa.

Työryhmä esittää, että suulääketiede olisi diagnostinen, kliininen ja konsultoiva erikoisala. Lisäisin tähän myös suusairauksien hoidon (mm. suun limakalvosairaudet).

3.Työryhmä esittää, että sana "kliininen" poistettaisiin kahden vuoden työskentelyvaatimuksesta ennen erikoistumiskoulutusta s.63-65.

Ehdotus on kannatettava, jotta erikoistumisen aloittamiseen ei tule viivettä. Erikoishammaslääkäreistä ja kouluttajista on odotettavissa pulaa lähivuosina (Rellman ym. 2022. Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäritilanne ja koulutustarve vuoteen 2023). Esitys mahdollistaa, että myös muu työ hammaslääkärinä esim. tutkimustyö huomioidaan.

4.Työryhmä esittää, että

a) selvitetään *suu- ja leukakirurgian erikoislääkärikoulutuksen* muuttamista siten, että edellytetään sekä lääketieteen lisensiaatin (LL) että hammaslääketieteen lisensiaatin (HLL) perustutkintoa vaatimukseksi

b) selvitetään mahdollisuus *suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärikoulutuksessa* oleville suorittaa tarvittaessa lääketieteen lisensiaatin tutkinto ja

c) seurataan nykyisten koulutusvaatimusten mukaisten erikoislääkärien työllistymistä. s.70.

a) Suu- ja leukakirurgian erikoisala pitää tällä hetkellä sisällään HLL pohjaisen erikoishammaslääkärikoulutuspolun, jossa suoritetaan 60 op lääketieteen täydentäviä opintoja sekä LL-pohjaisen erikoislääkärikoulutuspolun, johon kuuluu n. 90 op verran hammaslääketieteen täydentäviä teoreettisia opintoja.

Koulutustarpeen tulee lähteä palvelujärjestelmän tarpeesta ja koulutettujen työllistymismahdollisuuksista. Palvelujärjestelmän näkökulmasta vain osa hyötyy sekä HLL että LL tutkinosta. Tällöin voidaan luopua täydentävistä opintovaatimuksista.

b) Työryhmän arvion mukaan nykyinen suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärikoulutus vastaa palvelujärjestelmän tarpeeseen. Koulutusohjelmaan sisällytettävä 60 op lääketieteen täydentävät opinnot on riittävä, jolloin tarvetta suorittaa LL tutkintoa ei ole. Ammattinimikettä tulisi selventää, jotta potilaan näkökulmasta on selvää, onko hoitava henkilö peruskoulutukseltaan lääkäri vai hammaslääkäri.

c) Valtakunnallisesti eri yliopistojen koulutusohjelmia tulisi yhtenäistää. Suu- ja leukakirurgian erikoislääkärien työllistymistä nykyisten vaatimusten osalta tulisi seurata: työskentelevätkö he yliopisto- ja keskussairaaloissa ja tekevätkö koulutustasoaan vastaavaa työtä.

Kohteliaimmin

Hellevi Ruukonen

Linjajohtaja, dosentti, eMBA
ylihammaslääkäri

HUS, Pää- ja kaulakeskus, Suu- ja leukasairauksien linja
PL281, 00029 HUS, Puistosairaala, Stenbäckinkatu 11, Helsinki